

כשאר"ב תתקוף בסוריה על השכל לגבור על הרגש. על מנת שלא נחשוב לאחר מעשה כיצד להתמודד עם התוצאות המסוכנות

גבי סיבובי | 8:00 29/8/2013

תגיות: סוריה, אסד

נדמה שהפור כבר נפל. ארצות הברית ובנות בריתה הולמות בתופי המתקפה בסוריה. הפעלת הנשק הכימי האחרונה הגדישה את הסאה ויצרה קואליציה עולמית רחבה התומכת בתקיפה בסוריה. תכניות התקיפה מוכנות ככל הנראה, אולם, המתבונן מהצד יתקשה להבין מה הן מטרת התקיפה ואיזה יעדים היא מבקשת להשיג.

בהקשר הזה עולות כמה שאלות. האם לארצות הברית יש מטרת אסטרטגיות רחבות? לדוגמה: להביא לסיום משטרו של אסד או להביא לסיום מלחמת האזרחים בסוריה. האם תהיה זו תקיפה מוגבלת בלבד ללא יעדים ארוכי טווח?

במקרה שכזה יהיו ככל הנראה מטרת התקיפה מוגבלות יותר ויסתפקו בהענשת המשטר הסורי ובפגיעה בחלק מהיכולות שלו. אירועי העולם הערבי בכלל ומלחמת האזרחים בסוריה בפרט, מצאו את מדינות המערב ובכלל זה את ארצות הברית בפרט מבולבלות, תוך שהן מתבוננות בחוסר הבנה בהתרחשויות וחסרות אסטרטגיה ברורה ועקבית.

רצף האירועים במצרים בשבועות האחרונים ממחיש זאת היטב. לא שונה בהקשר זה גם המצב מול סוריה. מלחמת האזרחים משתוללת שם כבר מעל לשנתיים, היקף הפגיעה הנמשך באזרחים הנו עצום ופשעי מלחמה מתרחשים במדינה בכל יום, תוך שנשק קונבנציונלי מופעל נגד אזרחים ללא אבחנה. זה לא גרם למדינות המערב לנקוט כל צעד.

הן התבוננו מהצד למרות התרחשותם של פשעי מלחמה "קונבנציונליים" שגרמו להרג ונזקים בהיקף עצום. לא כך עם הפעלתו האחרונה של נשק כימי. הפער החרף הזה בין חוסר הפעולה לאור פשעי מלחמה "קונבנציונליים" בהם קיפדו את חייהם כבר עשרות אלפי סורים, למול השינוי החרף וחתיירה לפעולה לאור פשעי מלחמה "לא קונבנציונליים" מעלה תהיות באשר למניעי הפעולה.

האם אלה באים לענות רק על המרכיב הלא קונבנציונלי של הפעולה? האם הם באים בעיקר כדי להשקיט את המצפון המערבי? המתקפה הכימית יצרה תגובה חריפה של דעת הקהל שהובילה את ארצות הברית ומדינות נוספות להכריז על כוונה לפעול. אולם בהעדר מטרה אסטרטגית ברורה וברת קיימא, הסיבות לפעולה אמריקנית בסוריה אינן ברורות דיין.

עדיין כתובת ברורה

משטרו של אסד שומר על מציאות ביטחונית סבירה בגבולה הצפוני של ישראל. כך גם נשמרת מידה מסוימת של שליטה מרכזית בסוריה, המונעת בשלב זה מארגונים אסלאמיים רדיקליים להפנות זעמם כנגד ישראל. או אז, גבולה הצפוני של ישראל עלול להפוך לאזור ספר חסר שליטה ומוכה טרור.

עם כל האבסורד שבדבר, אסד עדיין מהווה כתובת ברורה לריסון הגורמים האלה בסוריה. הוא אינו עושה זאת מאהבת ציון אלא מתוך ההבנה שבהעדר אופוזיציה המהווה אלטרנטיבה אפקטיבית לשלטון בסוריה, שימור היכולת הזו מהווה עבורו סוג של תעודת ביטוח מריסוק משטרו.

בתנאים האלה, ראוי לתהות, מה תשיג התקיפה בסוריה בהעדר מטרה אסטרטגית ארוכת טווח, זאת בעיקר בשל העדר חלופה ישימה למשטרו של אסד. במצב הזה תידרש התקיפה למצוא את האיזון העדין שימנע מאסד לחוש כי משטרו נמצא תחת איום משמעותי, ובכך גם תדחה בשלב זה הפיכת סוריה למעוז אסלאמי קיצוני.

יש לקוות שהשכל יגבר על הרגש כדי שלא נהייה במצב שבו קודם תוקפים ואחר כך חושבים כיצד להתמודד עם התוצאות המסוכנות.

הכותב הוא ראש תכנית צבא ואסטרטגיה במכון למחקרי בטחון לאומי

היכנסו לעמוד הפייסבוק החדש של מעריב